

FELNŐTTKÉPZÉSI SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY

1. a) A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MEGNEVEZÉSE

Bölcsődei környezetvédelmi segítő munkatárs

b) SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGNEVEZÉSE

Bölcsődei környezetvédelmi nevelő

Szakmai programkövetelmény azonosító száma:	SzPk-00030-14-03 0 05 3
Szakmai programkövetelmény érvényessége	2014-09-25

2. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁKKAL

egy adott tevékenység, munkaterületi feladat magasabb szinten gyakorolható

3. A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MODULRENDSZERŰ

igen

programkövetelmény modul azonosító száma	modul megnevezése
SzPk-00030-14-03 0 05 3 /M-01	A bölcsődei környezeti nevelés elméleti alapjai.
SzPk-00030-14-03 0 05 3 /M-02	Környezeti nevelési módszerek gyakorlati alkalmazása, zöld módszerek a bölcsődében.

4. AZ OKJ-BAN SZEREPLŐ AZON SZAKMACSOPORT, AMELYBE A PROGRAMKÖVETELMÉNY BESOROLHATÓ

3 - Oktatás

5. AZ EKKR-HEZ KAPCSOLÓDÓ MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER SZERINTI SZINTJÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA ÉS BESOROLÁSÁRA VONATKOZÓ MEGJELÖLÉSE

-

6. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG JELLEGÉTŐL FÜGGŐEN A KÉPZÉS MEGKEZDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES BEMENETI FELTÉTELEK

Iskolai előképzettség

gimnáziumi érettségi végzettség

Szakmai előképzettség

a javaslatban szereplő, OKJ szerinti szakmacsoportba tartozó szakképesítés(ek), és pedig

Csecsemő- és gyermekápoló, Csecsemő- és gyermeknevelő- gondozó, Gyermekgondozó-nevelő
részszakképesítései és elágazásai, Gyakorló csecsemő- és gyermekápoló, Óvodai dajka

Egészségügyi alkalmassági követelmények

nem szükséges

Előírt gyakorlati idő

szükséges, és pedig:

Nevelési-oktatási intézményben eltöltött 2 év gyakorlat.

Egyéb feltételek

nem szükséges

7. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL ELLÁTHATÓ LEGJELLEMZŐBB TEVÉKENYSÉG, VAGY MUNKATERÜLET RÖVID LEÍRÁSA

A bölcsődei környezetvédelmi nevelő képes munkáját irányítás mellett, de önállóan, a kisgyermek bölcsődei neveléséért felelős team tagjaként végezni, a bölcsődei ellátás valamennyi szintjén. Elméleti és a gyakorlati ismeretek birtokában kompetenciaszintjének megfelelően részt vesz az intézmény A□□□□ bölcsőde A filozófiájának megalapozásában, a különböző környezeti nevelési folyamatok tervezésében, végrehajtásában és értékelésében. Önállóan valósít meg környezeti nevelési célok eléréséhez szükséges gyakorlati feladatokat, értékeli és elemzi azok megvalósulását, hatékonyságát. Olyan rendezvényeket szervez, melyek hagyományaink és szokásaink rendszerén alapul, és amelyben partnerként megjelenik a család. Munkáját, napi feladatait környezettudatosan végzi, példájával mintát adva a gyermekeknek.

8. SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL BETÖLTHETŐ MUNKAKÖR MEGNEVEZÉSE ÉS BESOROLÁSA

FEOR főcsoport megnevezése	FEOR száma	Foglalkozás megnevezése	A szakmai végzettséggel legjellemzőbben ellátható tevékenység, munkaterület
Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	5221	Gyermekfelügyelő, dajka	Bölcsődei környezetvédelmi nevelő

9. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÖSSZÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A képzés "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem

A képzés "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés összóraszám	60	100
Elméleti képzés idő aránya (%)	40	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	60	

A képzés "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem

10. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉT IGAZOLÓ DOKUMENTUM KIADÁSÁNAK FELTÉTELEI

1. a képzés felnőttképzési szerződésben megjelölt óraszámának hetven százalékán való részvétel, és
2. a szakmai záró beszámoló sikeres teljesítése

3.1. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00030-14-03 0 05 3 /M-01
A programkövetelmény modul megnevezése	A bölcsődei környezeti nevelés elméleti alapjai.

3.1.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	20	40
Elméleti képzés idő aránya (%)	80	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	20	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem

3.1.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
Ismeri a környezeti nevelés alapelveit.	Képes felismerni a környezeti nevelés fontosságát. Képes az új ismeretek befogadására, a tudomány új elméleteinek és módszereinek tananyagba való beépítésére.	Törekszik a környezetvédelem és a neveléstudomány újdonságainak megismerésére, nyitott az újdonságok befogadására.	Figyeli a környezeti neveléssel kapcsolatos új elméleteket, módszereket. Javaslatot tesz az új ismeretek beépítésére az intézmény nevelési programjába.
Tudja életkor szerint felosztani a nevelés szakaszait.	Képes irányítással az életkornak megfelelő pedagógiai módszerek kiválasztására. Képes megfelelő, produktív kapcsolatot teremteni a különböző szociális és társadalmi háttérrel rendelkező gyermekekkel.	A képzést a programban résztvevők életkorához igazítja. Empatikusan, segítőkészen viszonyul a különböző szociális és társadalmi háttérrel rendelkező gyermekekkel szemben.	Figyeli a pedagógia, gyermekpszichológia publikált új módszereit. Részt vesz a nevelési folyamatban alkalmazott módszerek módosításában az új ismereteinek megfelelően.

Ismeri a környezeti nevelés szereplőit.	Képes a társadalomban különböző helyet elfoglaló partnerek közötti kapcsolat megteremtésére, a csoportok közötti együttműködés, kommunikáció működtetésére, irányítására.	Pozitív viszonyt alakít ki a környezeti nevelésben érintettekkel. Igényli, és munkájába beépíti a partnerek véleményét.	Együttműködik a képzési, nevelési folyamatban résztvevő szereplőkkel. Irányítja a feladatok megoldásához szükséges csoportmunkát, felvállalva a vezetői felelősséget.
Rendelkezik azon ismeretekkel, melyek alapján meghatározza az életkori sajátosságnak megfelelő nevelési módszereket.	Képes megtervezni és végrehajtani a foglalkozásokat. Képes a foglalkozásokhoz szükséges feltételek definiálására.	Az életkori sajátosságokat szem előtt tartja a foglalkozások megszervezése során.	Javaslatot tesz a képzési, nevelési célhoz optimálisan alkalmazkodó módszerek alkalmazására, módosítására. Kreatívan közelíti meg a felmerülő problémákat, azok megoldásában új utakat keres.

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

A 27 EU tagország környezetvédelmi iparának a termelési értéke 2008-ban 319 milliárd eurót (a GDP 2,5%-a) tett ki, és a 2004-2008 közötti időszakban az évi átlagos növekedési üteme 8,3% volt. Hasonlóan gyors ütemben bővült a foglalkoztatottak száma is, 2000 és 2008 között évente átlagosan 7%-kal, és 2008-ban elérte a 3 440 ezer főt. A környezeti problémák megoldásának és feladatoknak az alapja a belső motiváltságon alapuló tevékenység. A motiváció kialakításának alapjául a környezettel, mint társadalmi rendszerrel kapcsolatos értékek, a normák és az attitűdök megfelelő kialakítása szükséges, melyben fontos szerepet tölt be az oktatási rendszer. A kisgyermek korban játékosan ismertethetők azok a magatartásformák, attitűdök, melyek felnőtt korban már nehezen alakíthatók. A jelenlegi képzési rendszerben a gyakorlatorientált környezetvédelmi nevelés az iskolás kor előtti szakaszra kevesebb figyelmet fordít. Ez a program ezt a hiányosságot képes pótolni.

3.2. PROGRAMKÖVETELMÉNY MODUL RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A programkövetelmény modul azonosító száma	SzPk-00030-14-03 0 05 3 /M-02
A programkövetelmény modul megnevezése	Környezeti nevelési módszerek gyakorlati alkalmazása, zöld módszerek a bölcsődében.

3.2.1. A KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A modul "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem

A modul "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	40	60
Elméleti képzés idő aránya (%)	20	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	80	

A modul "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem

3.2.2. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
Rendelkezik a környezeti nevelés gyakorlati alkalmazásához szükséges elméleti ismeretekkel.	Képes az életkornak megfelelően megfogalmazni a környezetvédelem alapvető problémáit.	Elkötelezetten képviseli az iskolás kor előtti életkorban történő környezetvédelmi nevelés fontosságát.	Irányítással végiggondolja a nevelési folyamat és a környezetvédelem kapcsolatát.
Megérti a környezettudatos szemléletmód kisgyermek korban történő kialakításának fontosságát.	Képes beépíteni a napi nevelői tevékenységbe a környezetvédelmi szempontokat.	A napi tevékenysége során szem előtt tartja a környezetvédelem szempontjait.	Környezettudatosan végzi napi feladatait, példájával mintát adva a gyermekeknek.
Ismer olyan eszközöket, módszereket, melyek lehetővé teszik kisgyermekkorban minél több tapasztalat szerzését a természetben, a környezetben.	Képes biztosítani olyan feltételeket, melyek lehetővé teszik a környezettudatos nevelést a kisgyermek korban.	Nyitott az új eszközök megismerésére, az új módszerek alkalmazására.	Kreatívan ötvözi a hagyományos és az új pedagógiai módszereket.

Felismeri a családi háttér, a társadalmi, környezeti tényezők hatásait.	Irányítás mellett képes a gyermekek szokásrendszere megismerése alapján az egyénre szabott fejlesztés kidolgozására.	Érzékeny a szociális különbségekből adódó helyzetek kezelésére.	Felelősséget vállal a csoport munkájáért, a különbözőségekből fakadó problémák kezeléséért.
Ismeri a környezethez, a természethez kapcsolódó néphagyományokat és jeles napokat.	Képes összekapcsolni a néphagyományok, a családi tárgyi kultúra értékeit a környezetvédelem alapelveivel.	Törekszik a különböző kultúrák befogadására, közvetítésére a gyermekek körében.	Alkotó módon ötvözi a hagyományokat és az új ismereteket.
Alkalmazza a különböző tevékenységek : kísérletek, hajtások, csíráztatások, gyűjtögetések, albumok készítése, növények, állatok gondozása, kirándulások.	Képes alkalmazni a célok eléréséhez legjobban illeszkedő módszereket és eszközöket.	Magabiztosan alkalmazza és kezeli a kiválasztott tevékenységhez szükséges módszereket, eszközöket.	Képes az önellenőrzésre, az új feladatokból, és új módszerek beépítéséből fakadó hibák önálló javítására.

A tervezett képzés munkaerő-piaci relevanciája

Magyarország Alaptörvénye XX. cikk (1), és (2) pontja alapjogként határozza meg az egészséges környezethez való jogot. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 62. § (1) e) pontja, valamint 78. § 5) bekezdése a köznevelési intézmények kiemelt feladatává teszi a környezeti nevelést. Az intézményesített oktatási nevelési folyamatban részt vevők közül a felsőoktatásban tanult pedagógusok többsége részt vesz olyan képzésben, mely a környezetvédelmi ismeretek megszerzésére, az ismeretek alkalmazásának módszertanára készít fel. A bölcsődékben dolgozó, szakképesítésekkel rendelkező, kisgyermekkel foglalkoztató alkalmazottak képzésében, ismereteiben és kompetenciáiban olyan hiányosságok találhatók, melyek kérdésessé teszik a fontos nevelési célok megvalósulását. A feladatot ellátó szakképesítésekkel rendelkező, kisgyermekkel foglalkozó alkalmazottak szakképesítéseinek jelenlegi, és előző időszakokra érvényes szakmai és vizsgakövetelményeit megvizsgálva tapasztaljuk, hogy a szakképesítések jelenlegi, és előző időszakokra érvényes szakmai és vizsgakövetelményeiben nem szerepel sem az ismeretekben, sem a kompetenciák között a környezetvédelem, környezettudatosság. Ezek olyan hiányosságok, melyek kérdésessé teszik a jogalkotók szándékának, és a fontos nevelési célok megvalósulását. A program a bölcsődei dolgozókat azokkal az ismeretekkel, kompetenciákkal látja el, melyek már kisgyermek korban a környezettudatos magatartásra, a környezetért felelős életvitelre való felkészítést alapvető pedagógiai célnak tekintik még akkor is, ha ennek közvetlen gazdasági hatása nehezen mutatható ki.